

*К р а ш а н қ и
і
п и с а н қ и .*

*Урок читання.
2 клас.*

Крашанки і писанки.

Мета : Формувати вміння осмислено читати , збагачувати мислення і словник дітей, дати уявлення про народні звичаї та обряди пов'язані з Великоднем і писанкарством. Викликати інтерес до минулого свого народу, пробуджувати інтерес до історії свого краю.

Розвивати техніку читання. Коригувати мову учнів.

Виховувати любов до України, українців, бажання вивчати традиції своїх предків.

Обладнання: підручник, таблиця: "Символи на писанках", таблиця: "Кольори крашанок", роздаткові картки, комп'ютер, проектор, екран.

ХІД УРОКУ

I Організаційна частина.

Добрий день!

В добрий час!

Рада, діти бачить вас! –

Ви почули всі дзвінок?

Він покликав на урок.

Кожен з вас приготувався.

На перерві постарався.

Зараз сядуть всі дівчатка,

А за ними і хлоп'ятка.

Ми зібрались в класі дружно,

Щоб читати,

І про традиції народу

Нашого узнати.

II Підготовка до читання.

1 Дихальні вправи.

2 Артикуляційні вправи.

Читаємо пошепки - голосно,

повільно - швидко.

(Картка) *ЛО-РА-РУ-ЛЕ РІ-РО-ЛІ-ЛУ РЕ-ЛІ-РІ-ЛА*

3 Робота над скоромовкою.

В горішнику горішина

Горішками обвішана.

III Актуалізація опорних знань

Про яке свято ми говорили на минулому уроці?

Що це за свято?

Сьогодні ми пороворимо про ще одне з найбільших християнських свят.

IV Тема і мета уроку

Відгадайте загадки:

1) Що святіше за хліб? (*паска*)

2) В одній бочці два тіста, а не змішуються.

(яйце)

3) У фарбах катається до церкви збирається.

(крашанка, писанка)

- Яке християнське свято пов'язано з пасхою і яйцями?

- Як називають яйця на пасху?

Сьогодні ми поговоримо про свято Великодня або Пасхи. Почитаємо про писанки і крашанки.

У Розповідь учителя.

(Під час розповіді вчитель демонструє на мультимедійному екрані слайд-шоу на підтвердження своїх слів)

Неділля за тиждень до Великодня називається "вербною", тиждень перед цією неділлею - вербним.

У вербну неділлю святять вербу. Під церкву заздалегіть завозять багато вербового гілля.

У церкві зранку відправа, потім священник окропить гілля свяченою водою. Тоді люди беруть собі гілочки і йдуть додому.

Колись господарі, повертаючись додому з церкви зі свяченою вербою, до хати не заходили, а відразу на городі садили кілька гілочок, щоб росла "Богові на славу, а нам, людям, на вжиток", а решту ставили в хаті на покуті під образами. Якщо, увійшовши до хати, бачили когось, хто не ходив до церкви, то били вербою, примовляючи: "Не я б'ю, а верба б'є, за тиждень - Великдень, недалечко червоне яєчко".

Свячена верба користується великою повагою серед нашого народу. Гріх ногами топтати свячену вербу.

Нею виганяють скот, щоб нечисть не чіплялася до тварин.

Відомо, що коли Спаситель їхав на віслучкові, то люди встеляли йому дорогу пальмовим гіллям. З цього і пішов звичай святити гілля дерев у цю неділлю. У південних країнах, де росте пальма, святять пальмове гілля. У нас, в Україні, пальм немає, тому нашим предкам довелося вибрати вербу.

Говорять: "За тиждень - Великдень, недалечко - червоне яєчко". Нагадайте, як ще називається це свято?

З давніх-давен люди святкують

Великдень - Пасху. Це день, коли воскрес Ісус Христос.

Саме цієї пори приходить справжня весна, все починає рости, квітнути. Що дорослі роблять до свята пасхи?

На пасху дорослі розписують та фарбують яйця, дарують їх дітям та один одному, приказуючи "Христос воскрес!", а ті відповідають "Воістину воскрес!".

Дарувати писанку - означає бажати здоров'я, щастя, добра.

VI Робота над статтею.

1. Читання статті вчителем.

Про що розповідається в статті?

До якого свята готують крашанки і писанки?

2. Словникова робота.

а) На дошці:

Симпатії, прихильності, великодушно, освячену, приорували, напастей.

б) На індивідуальних картках.

Гра "Диктор"

Крашанка, писанка, Великдень, фарбування, розписування.

3. Читання статті "ланцюжком".

4. Аналіз тексту.

- Про яке свято йдеться у статті? Що прийнято готувати на це свято?

- Кому дарують писанки?

- Що роблять на Великдень ті, що посварилися?

- Які обряди існують з писанкою?

5. Вибіркове читання.

- Знайдіть у тексті і прочитайте: у що вірили наші прадідусі і прабабусі?

VII Фізкульт хвилинка.

"Раз", "два" - всі зігнулись,

"Три", "чотири" - розігнулись,

"П'ять", "шість" - руки в боки,

"Сім", "вісім" - два підскоки,

"Дев'ять", "десять" - всі присіли

І за парти тихо сіли.

VIII Практична робота над творенням писанки.

1. Вступна бесіда.

Знамениті у всьому світі українські писанки беруть початок від прадавніх вірувань нашого народу. На Полтавщині розповідають таку легенду.

Коли Ісус Христос ходив з святим Петром по землі, то вони проходили через одне село, а там були там були злі люди; побачили вони Христа, та й почали каміння і грудки шпурляти у нього. І як торкнеться Ісусової одежі, зробиться з нього писанка, а як торкнеться грудка, то перетворюється на крашанку. Святий Петро позбирав усе те до кишені, пізніше людям роздав. З того й пішов звичай готувати крашанки й писанки

на Великдень.

2. Учень декламує вірш «Звідки взялися писанки».

«Звідки взялися писанки».

Як Хреста вели на муки,
Хрест дали йому у руки.
І зітхаючи о Бозі,
Хрест той ніс він по дорозі.
У скорботі і напрузі —
Десь його поділись друзі.
А сторожа — навкруги —
Все кати й вороги.
Але ось прийшов з гостинцем
З своїм хлопчиком-мізинцем,

Чоловік мирний, убогий,
Та й вступається з даром.
Він узяв яєць в торбину,
Наскладав у кошилину,
Ніс до міста їх продати,
Щоб на сіль і хлібець мати.

А хлопчина каже: «Тату,
В бога матимеш заплату,
І вступиш в раю честі,
Як поможеш хрест той нести».
І послухав він дитини
Тай поніс той хрест на спині,

Облегшив Хрестові біль,
А синок поніс кошіль.
На Голгофі хрест лишає
І до міста повертає,
Хоче яйця ті продати,
В кошик глянув: «Рідна мати!» —
Замість яєчок біленьких
Сотня писанок пишненьких.

Всі радіють — чудо! диво! —
І купують радо й живо.
За хвилину розкупили
Й дуже гарно заплатили.
А син каже: «Це дав Бог,
Бо Христові ти поміг».
І пішли ті дивні вісті,
На весь світ, в селі і в місті.
Люди писанки писали,
Боготворця величали.

- А яку цікаву інформацію про писанки або про Великдень

підготували ви?

1. *учень*. Найперше яйце, за легендою, мало всередині не жовток з білком, а зародок цілого світу.

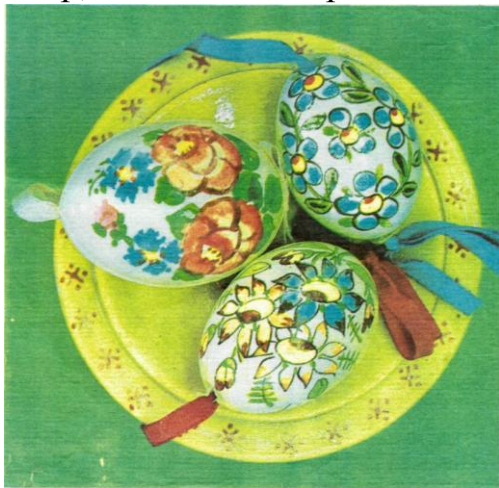
2. *учень*. Моя бабуся розповідала, що писанки не лише захищають людину від зла, а й приносять добробут. Колись пасічники клали їх під вулики, щоб роїлися бджоли. Писанки із зображенням півня ховали під покуть хати. Він боронив від пожежі та блискавки.

3. *учень*. Ось легенда про писанку.

Коли Ісуса вели на муки, Метір Божа творила вночі писанки. Виходили вони дуже гарні. А як писала, котилися з її очей сльози. Коли вони падали на писанку, там жевріла цяточка. Тому й тепер писанкарі малюють ці цяточки.

4. *учень*. Розмальовані яйця - писанки присвячували сонцю, весні, а розписували їх на передодні свята весни. З тієї хвилини, коли на яйце наносився малюнок, воно переставало бути просто яйцем, а ставало святою писанкою. Бо ж були ті малюнки не простими орнаментами, теємничими знаками, пов'язаними з магічними обрядами.

5. *учень*. Я розкажу про значення кольорів. Яйця, фарбовані в один колір, називаються крашанками.

ЧЕРВОНИЙ - означає радість життя і любов, для молодих - надію та одруження.

ЖОВТИЙ - уособлює місяць та зорі, а в господарстві - урожай

БЛАКИТНИЙ - небо, повітря.

ЗЕЛЕНИЙ - весну, воскресіння природи.

БРОНЗОВИЙ - багату землю.

2. Робота учнів над таблицею «Елементи розпису писанок» (додаток1)

3. Самостійна робота учнів над

створенням писанки.

4. Колективне оформлення вітальної листівки писанками, що зробили учні..

Подивіться на цю листівку.

- До якого свята вона приурочена? З чого це видно?

Як ви гадаєте, чого на ній не вистачає? (крашанок і писанок)

Давайте ваші писанки наклеїмо на нашу листівку.

ІХ Робота над віршем.

1. Читає підготовлена учениця.

- Про що розповідається в цьому віршу?

2. Мовчазне читання.

3. Обговорення прочитаного.

Що малювала дівчинка?

Що намалювала дівчинка на писанці?

Чи одразу вийшла писанка у дівчинки?

5. Вибіркове читання.

Прочитайте опис писанку, яку намалювала дівчинка.

X Закріплення засвоєного матеріалу.

1. Гра " Яке слово зайве"

Великдень, писанка, Пасха, осінь, радісно, Церква.

XI Підсумок уроку

1. Робота з прислів'ям.

Переставте склади так, щоб вийшло прислів'я.

*За дєйтиж - ликдєньВе, нечкодалє - вонечєр кояєч. (За тиждєнь -
Великдєнь, недалєчко - чєрвонє яєчко.)*

2. Підсумкова бесіда.

З якою статтею ми сьогодні познайомилися?

Про яке свято говорили?

Що на це свято прийнято готувати?

- Яка традиція існує на це свято?

Що ми сьогодні виготовляли?

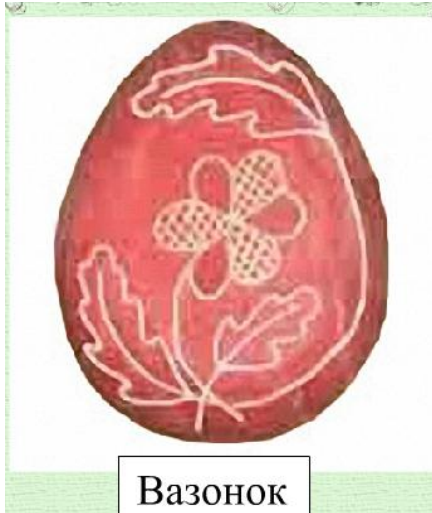
3. Домашнє завдання.

- Читати виразно статтю "Крашанки і писанки" та вірш "Писанка"

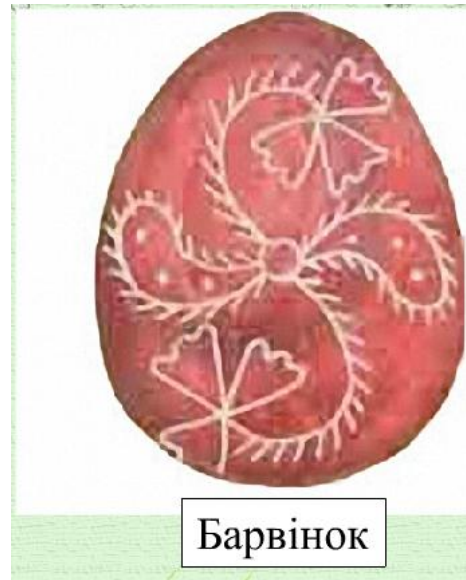
Намалювати писанку, яку б ви могли подарувати своєму другові і подрузі.

Елементи розпису писанок

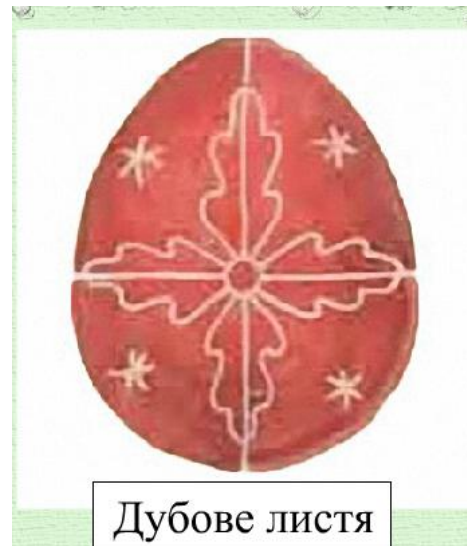
Вазонок

Барвінок

Шутка

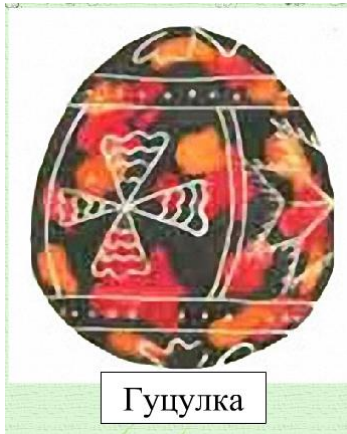
Дубове листя

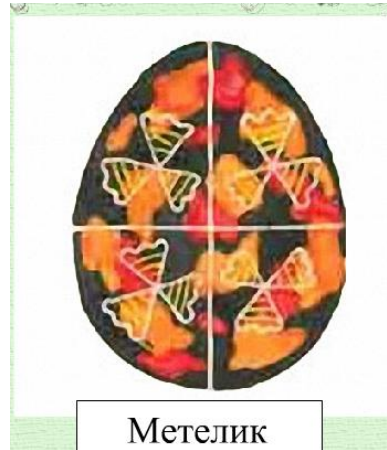
Великодній хрест

Спаський хрест

Гуцулка

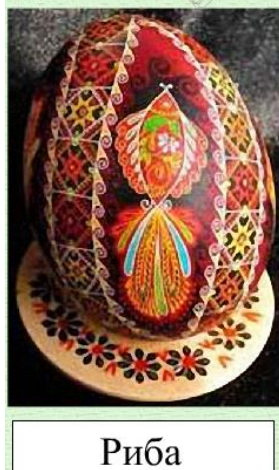
Метелик

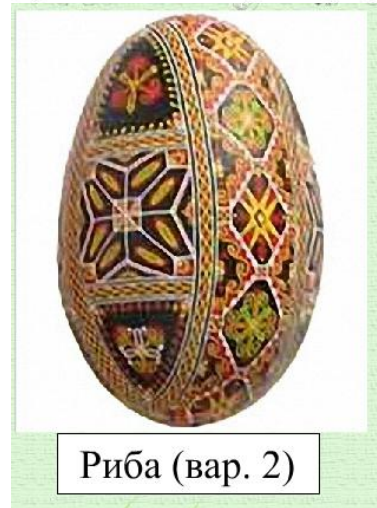
Дерево життя

Дерево життя (реверс)

Риба

Риба (вар. 2)

Волочкове око

Циганські кучери